

PEMBANGUNAN KAEDAH PENGAJARAN
NYANYIAN BERFOKUS KEPADA PENERAPAN
NILAI PATRIOTIK DALAM KALANGAN
MURID TAHAP DUA SEKOLAH RENDAH
DI DAERAH KINTA UTARA,
PERAK DARUL RIDZUAN,
MALAYSIA

ASRI CHE MAT

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2023

PEMBANGUNAN KAEDAH PENGAJARAN NYANYIAN BERFOKUS KEPADA
PENERAPAN NILAI PATRIOTIK DALAM KALANGAN
MURID TAHAP DUA SEKOLAH RENDAH
DI DAERAH KINTA UTARA, IPOH,
PERAK DARUL RIDZUAN,
MALAYSIA

ASRI CHE MAT

TESIS INI DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK
MEMPEROLEH IJAZAH DOKTOR FALSAFAH

FAKULTI MUZIK DAN SENI PERSEMBAHAN
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2023

Sila tanda (✓)

Kertas Projek

Sarjana Penyelidikan

Sarjana Penyelidikan dan
Kerja Kursus

Doktor Falsafah

✓

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH**PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN**

Perakuan ini telah dibuat pada **16** (hari bulan) **10** (bulan) **2023**

i. Perakuan pelajar:

Saya, **ASRI CHE MAT** dengan ini mengaku bahawa disertasi/tesis yang bertajuk **PEMBANGUNAN KAEDAH PENGAJARAN NYANYIAN BERFOKUS KEPADA PENERAPAN NILAI PATRIOTIK DALAM KALANGAN MURID TAHAP DUA SEKOLAH RENDAH DI DAERAH KINTA UTARA, IPOH, PERAK DARUL RIDZUAN, MALAYSIA** adalah hasil kerja saya sendiri. Saya tidak memplagiat dan apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan se jelasnya dan secukupnya.

Tandatangan pelajar

ii. PerakuanPenyelia:

Saya **PROF MADYA DR. MOHD NIZAM HJ. NASRIFAN** dengan ini mengesahkan bahawa hasil kerja pelajar yang bertajuk **PEMBANGUNAN KAEDAH PENGAJARAN NYANYIAN BERFOKUS KEPADA PENERAPAN NILAI PATRIOTIK DALAM KALANGAN MURID TAHAP DUA SEKOLAH RENDAH DI DAERAH KINTA UTARA, IPOH, PERAK DARUL RIDZUAN, MALAYSIA** dihasilkan oleh pelajar seperti nama di atas dan telah diserahkan kepada Institut Pengajian Siswazah bagi memenuhi sebahagian / sepenuhnya syarat untuk memperoleh **IJAZAH DOKTOR FALSAFAH (PENDIDIKAN MUZIK)**.

12.12.2023

Tarikh

Tandatangan Penyelia

PROF MADYA DR. MOHD NIZAM HJ. NASRIFAN
Jabatan Muzik
Fakulti Muzik dan Seni Persembahan
Universiti Pendidikan Sultan Idris
35900 Tanjong Malim, Perak

**INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH /
 INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES**
**BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN
 "[TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS PROJEK]"
 DECLARATION OF "[THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM]"**

Tajuk / Title: **PEMBANGUNAN KAEDAH PENGAJARAN NYANYIAN BERFOKUS
 KEPADA PENERAPAN NILAI PATRIOTIK DALAM KALANGAN MURID
 TAHAP DUA SEKOLAH RENDAH DI DAERAH KINTA UTARA, IPOH,
 PERAK DARUL RIDZUAN, MALAYSIA**

No. Matrik / Matric's No.: **P20132002191**

Saya / I: **ASRI CHE MAT**

mengaku membenarkan [Tesis/Disertasi/Laporan-Kertas-Projek]
 (Doktor-Falsafah/Sarjana) * ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris
 (Perpustakaan Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-
*acknowledged that my [Thesis/Dissertation/Project-Paper] is kept at Universiti
 Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) and reserves the right as follows:-*

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik UPSI.
The thesis is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris
2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat salinan untuk tujuan rujukan sahaja.
Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of research only.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi ini sebagai bahan pertukaran antara Institusi Pengajian Tinggi.
The Library has the right to make copies of the thesis for academic exchange.
4. Perpustakaan tidak dibenarkan membuat penjualan salinan Tesis/Disertasi ini bagi kategori **TIDAK TERHAD**.
The Library is not allowed to make any profit for 'Open Access' Thesis/Dissertation.
5. Sila tandakan (✓) bagi pilihan kategori di bawah / *Please tick (✓) for category below:-*

☐ **SULIT/CONFIDENTIAL**

Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub dalam Akta Rahsia Rasmi 1972. / *Contains confidential information under the Official Secret Act 1972*

☐ **TERHAD/RESTRICTED**

Mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan organisasi/badan di mana penyelidikan ini dijalankan. / *Restricted information as specified by the organization research was done.*

☒ **TIDAK TERHAD / OPEN**

(Tandatangan Pelajar/ Signature)

Tarikh: 12.12.2023

(Tandatangan Penyelia/ Signature of Supervisor)
 & (Nama & Cap Rasmi/ Name & Official Stamp)

PROF MADYA DR. MOHD NIZAM H. NASRIFAN
 35900 Tanjong Malim, Perak

Catatan: Jika Tesis/Disertasi ini **SULIT @ TERHAD**, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh laporan ini perlu dikelaskan sebagai **SULIT** dan **TERHAD**.

Notes: If the thesis is **CONFIDENTIAL** or **RESTRICTED**, please attach with the letter from the organization with period and reasons for confidentiality or restriction.

DEDIKASI

Teristimewa buat ayahanda dan bonda tersayang,
Tuan Haji Che Mat bin Haji Abu Hassan dan
Allahyarhamah Puan Hajjah Habsah binti Haji Osman.

Teristimewa buat isteri tersayang,
Puan Roslina binti Haji Ishak

Teristimewa buat anak-anak tersayang,
Empat Audi Bersaudara

Teristimewa buat ahli keluarga tersayang,
Serta rakan-rakan.

PENGHARGAAN

Bismillahirrahmanirahim.

Alhamdulillah, segala puji bagi Allah Yang Maha Pemurah dan Maha Penyayang kerana dengan limpah kurnia dan keizinan-Nya maka saya mampu menyiapkan kajian ini sebagai memenuhi sebahagian daripada syarat penganugerahan Ijazah Doktor Falsafah.

Di kesempatan ini saya ingin merakamkan ucapan jutaan terima kasih dan setinggi-tinggi penghargaan kepada Dr. Mahayuddin Bin Abdul Rahim dan Prof Madya Dr. Mohd Nizam Hj. Nasrifan yang sudi menyelia kajian saya ini. Tanpa bantuan mereka mungkin kajian ini tidak dapat dijaalankan dengan sempurna.

Ucapan jutaan terima kasih juga diucapkan kepada barisan pensyarah Fakulti Muzik dan Seni Persembahan Universiti Pendidikan Sultan Idris kerana kerjasama dan percambahan ilmu yang diberikan.

Akhir sekali ucapan terima kasih kepada semua yang terlibat sama ada secara langsung ataupun tidak langsung dalam menjalankan kajian ini. Hanya Allah S.W.T. sahaja yang mampu membalas jasa kalian.

Wassallam.

ABSTRAK

Pengajaran nyanyian berfokus kepada penerapan nilai patriotik merupakan sebahagian daripada elemen Pendidikan Muzik di sekolah. Objektif kajian ini adalah untuk membangunkan, mengaplikasikan dan menilai kebolegunaan kaedah pengajaran nyanyian berfokus kepada penerapan nilai patriotik dalam kalangan murid tahap dua bagi membantu guru-guru Pendidikan Muzik menerapkan nilai patriotik dalam pengajaran dan pembelajaran. Kajian ini dijalankan dalam bentuk kualitatif. Tiga orang guru berpengalaman opsyen Pendidikan Muzik telah dipilih sebagai subjek kajian. Dapatan data diperoleh berdasarkan pemerhatian, temu bual dan analisis dokumen. Hasil kajian menunjukkan bahawa kaedah pengajaran yang dibangunkan ini amat membantu guru-guru Pendidikan Muzik untuk menerapkan nilai patriotik dalam kalangan murid. Selain daripada itu, dapatan kajian juga menunjukkan bahawa kepelbagaian aktiviti selain daripada nyanyian membantu guru menjadikan aktiviti pengajaran serta pembelajaran menjadi lebih menarik dan berkesan. Kesimpulannya, kajian ini membuktikan bahawa penggunaan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua Sekolah Rendah di Kinta Utara yang dibangunkan oleh pengkaji telah membantu guru-guru Pendidikan Muzik mengajar nyanyian bagi menerapkan nilai patriotik ketika pengajaran dan pembelajaran dengan berkesan.

Kata kunci: Pendidikan Muzik, nyanyian, lagu patriotik, pengajaran dan pembelajaran.

**DEVELOPMENT METHOD OF TEACHING SINGING FOCUSING ON
 INSTILLING PATRIOTIC VALUES AMONG THE SECOND
 LEVEL PRIMARY SCHOOL STUDENTS
 IN THE NORTH KINTA DISTRICT,
 IPOH, PERAK, MALAYSIA**

ABSTRACT

Teaching singing focused on to instilling patriotic values are part of Music Education element in school. The objectives of this study are to develop, apply and evaluate the applicability of the teaching singing method focused on to instilling patriotic values among the second level students in order to help the music teachers during their teaching and learning session. This study is conducted in a qualitative form. Three experienced Music Education option teachers are selected as research subjects. Research and data findings are obtained based on observations, interviews and document analysis. The results of the study showed that the method of teaching singing focusing on instilling patriotic values among the second level primary school students helped music teachers a lot to instilling patriotic values among the students. Apart from that, the findings also showed that variety of activities other than singing can help music teachers to create interesting and effective teaching and learning sessions. As a conclusion, this study proved that the Method of Teaching Singing Focusing On Instilling Patriotic Values Among The Second Level Primary School Students in Kinta Utara develops by the researcher helps music teachers to instilling patriotic values during their teaching and learning session.

Key words: teaching music, singing, patriotic song, teaching and learning.

SENARAI KANDUNGAN

Muka Surat

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN	ii
PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS	iii
DEDIKASI	iv
PENGHARGAAN	v
ABSTRAK	vi
ABSTRACT	vii
SENARAI KANDUNGAN	viii
SENARAI JADUAL	xv
SENARAI RAJAH	xviii
SENARAI GAMBAR	xix
SENARAI SINGKATAN	xx
SENARAI LAMPIRAN	xxi
BAB 1 PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang Kajian	4
1.3 Pernyataan Masalah	6
1.4 Objektif Kajian	12
1.5 Soalan Kajian	14
1.6 Kepentingan Kajian	15
1.7 Skop dan Batasan Kajian	16
1.8 Definisi Istilah	18

1.8.1	Kaedah Mengajar	18
1.8.2	Kaedah Mengajar Nyanyian	18
1.8.3	Lagu Patriotik	19
1.8.4	Guru Muzik Berpengalaman	19
1.8.5	Komunikasi Verbal	20
1.8.6	Komunikasi Nonverbal	20
1.8.7	Pendekatan, Strategi, Kaedah Dan Teknik Pengajaran	20
1.9	Kerangka Konseptual Kajian	21
1.10	Rumusan	24

BAB 2 KAJIAN LITERATUR

2.1	Pengenalan	25
2.2	Mazhab dan Model Teori Pengajaran dan Pembelajaran	26
2.3	Kurikulum Standard Sekolah Rendah	34
2.4	Dokumen Standard Kurikulum dan Penilaian	38
2.5	Kepentingan Pendidikan Muzik	40
2.6	Pendidikan Patriotik	44
2.7	Penerapan Nilai Patriotik	56
2.8	Pengajaran Melalui Nyanyian	58
2.9	Nyanyian Lagu Patriotik	63
2.10	Lagu-lagu Patriotik di Malaysia	68
2.11	Peranan Guru Dalam Penerapan Nilai Patriotik	72
2.12	Pendekatan, Strategi, Teknik dan Kaedah Pengajaran	75
2.13	Kaedah Pengajaran Nyanyian Lagu	78
2.14	Kaedah Pengajaran Nyanyian Lagu Patriotik	80

2.15	Kaedah Pengajaran Nyanyian Lagu Patriotik Lagu oleh Tracy King	89
2.16	Komunikasi Verbal Dan Komunikasi Nonverbal	92
2.17	Rumusan	93

BAB 3 METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan	95
3.2	Reka Bentuk	95
3.3	Tempat Kajian	101
3.4	Populasi Dan Pengambilan Subjek Kajian	103
3.5	Subjek Kajian	104
3.6	Instrumen Kajian	107
3.7	Prosedur Pengumpulan Maklumat	110
3.7.1	Pemerhatian	112
3.7.2	Temu Bual	115
3.7.3	Rakaman Video	119
3.7.4	Analisis Dokumen	121
3.8	Cara Menganalisis Data	123
3.9	Rumusan	126

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1	Pendahuluan	127
4.2	Bagaimanakah Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua Dibangunkan?	128
4.2.1	Model ADDIE	128
4.2.2	Teknik Delphi	133

4.2.3	Fasa-fasa Pembangunan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua	139
4.2.3.1	Fasa 1 (Analisis)	140
4.2.3.2	Fasa 2 (Reka bentuk)	140
4.2.3.3	Fasa 3 (Pembangunan)	141
4.2.4	Pembangunan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua	142
4.2.5	Alat Ukur Pembinaan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua	145
4.2.6	Protokol Temu Bual Guru Muzik Tahap Dua Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua	146
4.2.7	Rubrik Panduan Pemerhatian Aktiviti Guru Di Dalam Kelas Bagi Menerapkan Nilai Patriotik	148
4.2.8	Rubrik Panduan Pemerhatian Aktiviti Murid Di Dalam Kelas Bagi Mempamerkan Nilai Patriotik	150
4.2.9	Kesahan Kandungan	151
4.2.10	Kebolehpercayaan	157
4.2.11	Kajian Rintis	158
4.2.12	Dapatan Kajian Rintis	160
4.2.13	Prosedur Menjalankan Kajian dan Pemilihan Subjek Kajian	162
4.2.14	Borang Protokol Temu Bual dan Pemerhatian	167
4.2.15	Prosedur Proses Pengajaran Subjek Kajian	174
4.2.16	Rubrik Penerapan Nilai Patriotik	176

4.2.17	Penerangan Am Sebelum Guru Menjalankan Sesi Pengajaran Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua	198
4.2.18	Format Pelaksanaan Sesi Pengajaran Menggunakan Kaedah Pengajaran	203
4.2.19	Cadangan Aktiviti Nyanyian Bagi Menerapkan Nilai Patriotik	205
4.2.20	Penerapan Nilai Patriotik Melalui Aktiviti Tugas Di Rumah	209
4.2.21	Penerapan Nilai Patriotik Semasa Pengajaran	216
4.2.22	Konsep Asas Pelaksanaan Kaedah Pengajaran	217
4.2.23	Rumusan Bagaimanakah Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua Dibangunkan	219

4.3	Bagaimanakah Kaedah Pengajaran Yang Dibangunkan Diaplikasikan Di Dalam Bilik Darjah?	220
-----	--	-----

4.3.1	Dapatan Pencerapan Subjek Kajian 1 (SK1)	220
4.3.1.1	Pencerapan Pertama SK1	221
4.3.1.2	Pencerapan Kedua SK1	222
4.3.1.3	Pencerapan Ketiga SK1	224
4.3.1.4	Pencerapan Keempat SK1	226
4.3.2	Dapatan Pencerapan Subjek Kajian 2 (SK2)	228
4.3.2.1	Pencerapan Kali Pertama SK2	228
4.3.2.2	Pencerapan Kali Kedua SK2	230
4.3.2.3	Pencerapan Kali Ketiga SK2	231
4.3.2.4	Pencerapan Kali Keempat SK2	233
4.3.3	Dapatan Pencerapan Subjek Kajian 3 (SK3)	235

4.3.3.1	Pencerapan Kali Pertama SK3	235
4.3.3.2	Pencerapan Kali Kedua SK3	237
4.3.3.3	Pencerapan Kali Ketiga SK3	239
4.3.3.4	Pencerapan Kali Keempat SK3	242
4.4	Sejauh Manakah Kaedah Pengajaran Yang Dibangunkan Dapat Membantu Guru Pendidikan Muzik Melaksanakan Pengajaran Nyanyian Bagi Menerapkan Nilai Patriotik Dalam Pengajaran?	244
4.4.1	Dapatan Dari Sesi Temu Bual Bersama Subjek Kajian (Guru)	247
4.4.2	Dapatan Daripada Sesi Temu Bual Dengan Murid	253
4.5	Sejauh Manakah Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua Dapat Membantu Murid Dalam Menghayati Nilai Patriotik Semasa Aktiviti Pembelajaran Di Dalam Kelas?	256
4.5.1	Dapatan Dari Pemerhatian Terhadap Murid Semasa Pengajaran SK1	256
4.5.2	Dapatan Dari Pemerhatian Terhadap Murid Semasa Pengajaran SK2	259
4.5.3	Dapatan Dari Pemerhatian Terhadap Murid Semasa Pengajaran SK3	261
4.6	Rumusan Dapatan Kajian	264

BAB 5 PERBINCANGAN DAN RUMUSAN

5.1	Pendahuluan	271
5.2	Perbincangan	272
5.3	Ringkasan Dapatan Kajian	284
5.4	Implikasi Kajian	288
5.5	Cadangan Kajian Masa Depan	290
5.6	Rumusan	292

5.7	Penutup	297
-----	---------	-----

RUJUKAN	300
----------------	-----

LAMPIRAN	317
-----------------	-----

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka Surat
2.1	Tema Dan Lagu Hari Kebangsaan Dari Tahun 1970 Sehingga 2015	68
2.2	Lagu Patriotik Yang Popular Dan Tetap Kekal Sehingga Ke Hari Ini	70
2.3	Lagu Patriotik Di Dalam Laman Sesawang Jabatan Penerangan Malaysia	71
2.4	Lagu-Lagu Patriotik Tahap Dua Kurikulum Baru Sekolah Rendah	72
3.1	Rumusan Tempat Kajian	103
3.2	Subjek Kajian dan Label	106
3.3	Maklumat Murid Subjek Kajian Yang Ditemu Bual	119
4.1	Pemurnian Perincian Model ADDIE	132
4.2	Protokol Temu Bual Guru Muzik Tahap Dua Sebelum Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua dan Analisis Dapatan	168
4.3	Protokol Temu Bual Guru Muzik Tahap Dua Selepas Sesi Pengajaran Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua dan Analisis Dapatan	169
4.4	Protokol Pemerhatian Guru Muzik Tahap Dua Semasa Menggunakan Membangunkan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua dan Analisis Dapatan	171
4.5	Protokol Temu Bual Guru Muzik Tahap Dua Selepas Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua dan Analisis Dapatan	172
4.6	Protokol Temu Bual Dengan Murid Tahap Dua Selepas Guru Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua dan Analisis Dapatan	174

4.7	Rubrik Pemerhatian Aktiviti Guru Di Dalam Kelas Bagi Menerapkan Nilai Patriotik	178
4.8	Pemerhatian Aktiviti Guru Di Dalam Kelas Bagi Menerapkan Nilai Patriotik dan Analisis Dapatan	188
4.9	Rubrik Pemerhatian Aktiviti Murid Di Dalam Kelas Bagi Mempamerkan Nilai Patriotik	190
4.10	Panduan Pemerhatian Aktiviti Murid Di Dalam Kelas Bagi Menerapkan Nilai Patriotik dan Analisis Dapatan	197
4.11	Rumusan Penilaian Pemerhatian Terhadap Subjek Kajian 1 Dan Murid Berdasarkan Panduan Pemerhatian Aktiviti Guru Di Dalam Kelas Bagi Menerapkan Nilai Patriotik dan Panduan Pemerhatian Aktiviti Murid Di Dalam Kelas	267
4.12	Rumusan Penilaian Pemerhatian Terhadap Subjek Kajian 2 Dan Murid Berdasarkan Panduan Pemerhatian Aktiviti Guru Di Dalam Kelas Bagi Menerapkan Nilai Patriotik dan Panduan Pemerhatian Aktiviti Murid Di Dalam Kelas Bagi Mempamerkan Nilai Patriotik	267
4.13	Rumusan Penilaian Pemerhatian Terhadap Subjek Kajian 3 Dan Murid Berdasarkan Panduan Pemerhatian Aktiviti Guru Di Dalam Kelas Bagi Menerapkan Nilai Patriotik dan Panduan Pemerhatian Aktiviti Murid Di Dalam Kelas Bagi Mempamerkan Nilai Patriotik	268

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Muka Surat
1.1 Kerangka Konseptual Kajian	24
2.1 Model Sim	30
2.2 Model Sim Yang Diubah Suai	31
2.3 Hierarki Taksonomi Bloom	33
2.4 Kerangka Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR)	35
2.5 Elemen Merentas Kurikulum dalam KBSR	37
2.6 Organisasi Kurikulum Pendidikan Sejarah	46
2.7 Kepentingan Patriotik Kepada Warganegara	50
2.8 Pendekatan, Strategi, Kaedah Dan Teknik Pengajaran	78
4.1 Model ADDIE	129
4.2 Perincian Model ADDIE	131
4.3 Prosedur Teknik Delphi Menurut Colton & Hatcher (2004) Bagi Mengesahkan Sesuatu Instrumen	134
4.4 Carta Aliran Proses Pentaksiran Konstruktif Kajian Yang Digunakan Oleh Nashir, Mustapha & Yusoff (2015)	135
4.5 Penggunaan Teknik Delphi Dalam Menghasilkan Kaedah Pengajaran	138
4.6 Notasi Rentak Tradisional	208
4.7 Penerangan Maksud Warna Dan Lambang Bendera Malaysia	214
4.8 Maksud Patriotik Berdasarkan Hasil Pencarian Murid	240
4.9 Notasi Corak Irama Tepukan	241
4.10 Kaum Yang Terdapat Di Malaysia Berdasarkan Hasil Pencarian Murid	243

5.1	Kajian Kaedah Pengajaran Yang Dibangunkan Berdasarkan Model Pengajaran SIM	298
-----	--	-----

SENARAI GAMBAR

No. Gambar	Muka Surat
3.1 Perisian Mendeley Desktop	123
4.1 Contoh Hasil Tugas Muriid	225

SENARAI SINGKATAN

KBSR	Kurikulum Bersepadu Sekolah Rendah
KSSR	Kurikulum Standard Sekolah Rendah
M	Murid (Subjek Kajian)
PdPc	Pembelajaran dan Pemudahcaraan
SK	Subjek Kajian (Guru)

SENARAI LAMPIRAN

- A Surat Lantikan Kepakaran Penilai Kaedah Pengajaran Dari Fakulti Muzik Dan Seni Persembahan
- B Borang soal selidik bertujuan mendapatkan pengesahan pakar penilai terhadap elemen-elemen bagi komponen utama yang diperlukan dalam pembangunan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua bagi kegunaan Guru Pendidikan Muzik Sekolah Rendah di Malaysia.
- C Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua
- D Surat Permohonan Menjalankan Kajian Dalam Daerah Kinta Utara
- E Surat Permohonan Kepada Subjek Kajian Dari Fakulti Muzik Dan Seni Persembahan
- F Surat Kebenaran JPN
- G Surat Kebenaran KPM
- H Surat Kebenaran Peserta Kajian
- I Surat Kebenaran Ibu/Bapa/Penjaga Peserta Kajian
- J Protokol Temu Bual Guru Muzik Tahap Dua Sebelum Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua
- K Protokol Temu Bual Guru Muzik Tahap Dua Selepas Sesi Pengajaran Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua
- L Protokol Pemerhatian Guru Muzik Tahap Dua Semasa Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua (Sesi 1)

- M Protokol Pemerhatian Guru Muzik Tahap Dua Semasa Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua (Sesi 2 dan 3)
- N Protokol Pemerhatian Guru Muzik Tahap Dua Semasa Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua (Sesi 4)
- O Protokol Temu Bual Guru Muzik Tahap Dua Selepas Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua (Kesimpulan)
- P Surat Akuan Peserta Kajian Laporan Pencerapan Pengajaran
- Q Protokol Pemerhatian Terhadap Murid Tahap Dua Mempamerkan Nilai Patriotik Semasa Pengajaran Guru Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua (Sesi 1)
- R Protokol Pemerhatian Terhadap Murid Tahap Dua Mempamerkan Nilai Patriotik Semasa Pengajaran Guru Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua (Sesi 2 dan 3)
- S Protokol Pemerhatian Terhadap Murid Tahap Dua Mempamerkan Nilai Patriotik Semasa Pengajaran Guru Menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua (Sesi 4)

BAB 1

PENGENALAN

Penyelidikan ini bertujuan membangunkan satu kaedah pengajaran nyanyian bagi menerapkan nilai patriotik semasa proses pengajaran guru di bilik darjah dalam kalangan murid tahap dua sekolah rendah. Tujuan kajian ini adalah bagi memperkayakan kaedah pengajaran guru-guru pendidikan muzik untuk menerapkan nilai-nilai patriotik dalam pengajaran. Subjek kajian terdiri dari tiga orang guru muzik yang berpengalaman. Kajian ini telah dijalankan di tiga buah sekolah rendah dalam daerah Kinta Utara.

Tinjauan awal yang dilakukan penyelidik di tiga buah sekolah rendah di daerah Kinta mendapati bahawa guru muzik kurang menggunakan kaedah serta teknik yang sesuai dalam menerapkan nilai-nilai patriotik malah, ada yang meminggirkan

penekanan terhadap nilai-nilai patriotik dalam proses pengajaran dan pembelajaran yang dilaksanakan. Raja Sulaiman (2011), menyatakan bahawa guru kurang memberikan perhatian kepada aspek menerapkan nilai murni secara berkesan termasuk nilai patriotik semasa mengajar nyanyian lagu patriotik. Mereka lebih menumpukan kepada nyanyian melodi dengan pic yang betul tanpa memberi penekanan terhadap isi pelajaran dan terburu-buru dalam menyelesaikan sukatan pelajaran Kurikulum. Mata Pelajaran Pendidikan Muzik.

Selain itu, guru juga dikatakan kekurangan idea baharu bagi mempelbagaikan kaedah menerapkan nilai patriotik semasa sesi pengajaran dan pembelajaran (PdP) terhadap murid di dalam bilik darjah (Hamimah Suhaibo, 2010). Seterusnya, Mohd Fadzil (2016) Penyelia Kurikulum (Akademik) Jabatan Pendidikan Negeri Perak menyatakan bahawa tiada sebarang kursus khas diadakan untuk memantapkan kaedah pengajaran guru dalam menerapkan nilai patriotik menerusi nyanyian lagu patriotic dan ini merupakan salah satu factor timbulnya isu tersebut.

Berdasarkan kajian-kajian lepas penyelidik mendapati bahawa terdapat beberapa kaedah yang boleh diaplikasikan dalam menerapkan nilai patriotik dalam kalangan murid terutamanya melalui aktiviti nyanyian dan permainan muzik. Kaedah yang digunakan ini perlu didedahkan kepada para guru muzik agar mereka dapat melaksanakan proses penerapan nilai-nilai patriotik dengan lebih berkesan dalam pengajaran mereka. Oleh itu, kajian ini telah menganalisis teknik serta kaedah yang telah dilaksanakan oleh pakar-pakar dalam bidang muzik dalam meningkatkan ekspresi penyanyi, pemuzik serta pelajar yang boleh digunakan dalam meningkatkan nilai-nilai patriotisme dalam kalangan guru serta pelajar. Berdasarkan perkara tersebut, Penyelidik

telah terdorong untuk menghasilkan satu kaedah pengajaran yang diharap dapat membantu para guru di sekolah mengajar nyanyian bagi menerapkan nilai-nilai patriotik.

Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua yang dibangunkan oleh pengkaji diharap dapat membantu Guru Pendidikan Muzik mengendalikan pengajaran dan pembelajaran untuk menerapkan nilai patriotik. Kajian ini juga diharap dapat memberi kesan positif terhadap nilai patriotik dalam kalangan murid, guru dan masyarakat.

Kajian ini telah melalui proses membangunkan, aplikasi serta mendapatkan maklum balas kebolegunaan daripada guru dan juga kesan pengajaran terhadap aktiviti murid di dalam bilik darjah terhadap Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua. Kaedah pengajaran ini dibangunkan berdasarkan kaedah yang diguna pakai oleh pakar-pakar dalam bidang muzik serta mengikut peringkat-peringkat sebagai mana yang disarankan oleh EDDIE agar kaedah ini akan lebih teratur dan bersistematik. Semasa proses pembangunan, Kaedah Delphi telah digunakan oleh pengkaji sebagai rujukan bagi memantapkan kaedah pengajaran yang dihasilkan. Penyelidik berharap agar hasil kajian ini dapat membantu Guru Pendidikan Muzik menerapkan nilai patriotik menerusi pengajaran dan pembelajaran nyanyian.

1.2 Latar Belakang Kajian

Kajian ini memberi tumpuan terhadap pengajaran nyanyian untuk menerapkan nilai-nilai patriotik semasa pengajaran dan pembelajaran Muzik Tahap Dua. Berdasarkan tinjauan awal oleh pengkaji mendapati bahawa kebanyakan Guru-Guru Pendidikan Muzik Berpengalaman yang mengajar di tahap dua kurang berkemahiran dalam mengaplikasikan teknik pengajaran yang dapat menerapkan nilai patriotik dalam kalangan murid. Didapati bahawa guru terlalu menekankan kepada aspek nyanyian dan aktiviti muzikal seperti permainan alat muzik perkusi untuk mengiringi nyanyian dan juga aktiviti nyanyian dan gerakan mengikut seni kata lagu tanpa memberi penekanan terhadap nilai-nilai murni dan patriotisme. Perkara ini turut diakui oleh Mubin (2016) berdasarkan penyeliaan dan pencerapan pengajaran di sekolah Daerah Kinta Utara mendapati bahawa kebanyakan guru yang mengajar nyanyian kurang menekankan penerapan nilai murni termasuklah nilai patriotik. Justeru, guru-guru Pendidikan Muzik mengharapkan agar adanya satu panduan kaedah pengajaran sebagai sumber rujukan bagi menerapkan nilai patriotik semasa proses pengajaran nyanyian (Mohd Fadzil, 2016).

Hal ini demikian kerana, berdasarkan kajian yang telah dilakukan oleh Kamisah (2013) mendapati bahawa guru-guru kekurangan bahan rujukan untuk menjalankan pengajaran nyanyian lagu patriotik. Magdeline Nor dan Zamri Mahamod (2014) pula menambah bahawa guru kekurangan sumber maklumat dan kekurangan pengetahuan berkaitan isi kandungan serta makna patriotik yang sebenar. Isu yang sama juga disuarakan oleh Mohd Fadzil (2016) mengakui bahawa Jabatan Pendidikan Negeri Perak tidak pernah mengadakan kursus berkaitan cara-cara menerapkan nilai patriotik

bagi membantu Guru-guru Pendidikan Muzik Negeri Perak memahami kaedah mengajar nyanyian lagu patriotik bagi menerapkan nilai patriotik dalam pengajaran dan pembelajaran.

Selain itu, Timbalan Rektor Institut Pendidikan Guru Malaysia (IPGM), Dr. Noriati A. Rashid dalam Azeli (2015) berkata, murid-murid perlu diterapkan nilai patriotik sejak dari awal persekolahan. Guru berperanan amat besar sebagai ejen perubahan bagi memupuk nilai sayang akan negara. Situasi ini amat bertepatan untuk menonjolkan nilai patriotik. Oleh itu, jelaslah bahawa tugas guru di dalam bilik darjah bukan hanya mengajar subjek yang diarahkan kepada mereka. Selain itu, guru juga berperanan menerapkan nilai murni contohnya nilai patriotik semasa pengajaran (Ku Hasnita & Mohd Haizam, 2011).

Pendapat ini disokong oleh Ahmad Shah (2013) dengan menyatakan murid sekolah perlu diterapkan dengan nilai patriotik. Tambah beliau, semangat cintakan akan negara amat diperlukan supaya generasi negara akan datang bakal menjadi generasi yang mempunyai semangat patriotik.

Nyanyian merupakan aktiviti yang penting dalam pengajaran dan pembelajaran muzik. Nyanyian adalah asas kemahiran bermuzik (Mey, 2015). Melalui nyanyian lagu patriotik, penerapan nilai patriotik lebih mudah dilakukan (Mohd Hazmizar & Wan Nur Faliqha, 2015). Nilai patriotik dapat dizahirkan melalui seni kata lagu patriotik (Mohd. Nor, 2015). Oleh itu, Pendidikan Muzik dalam hal ini dilihat dapat mendidik setiap murid serta menerapkan nilai patriotik (Amelda & Farid, 2011).

Dewasa ini, kebanyakan sumber pengajaran berkaitan bagaimana pengajaran untuk menerapkan nilai patriotik melalui nyanyian lagu patriotik adalah berdasarkan blog-blog yang dibangunkan oleh para Pendidik Muzik. Seiring dengan perkembangan zaman, kaedah pengajaran berkonsep baharu perlu dibangunkan untuk menerapkan nilai patriotik kepada murid (Tan Sri Arshad Ayub, 2014).

Selain itu, terdapat kajian-kajian lepas yang boleh dikaitkan dengan strategi, kaedah, serta teknik yang boleh diaplikasikan bagi menerapkan nilai patriotisme dalam kalangan murid. Strategi serta teknik ini seharusnya didedahkan kepada para guru bagi membolehkan mereka mengaplikasikannya dalam pengajaran dan pembelajaran mereka di sekolah. Penyelidik berharap agar hasil kajian ini dapat membantu para guru dalam mencapai objektif tersebut.

1.3 Pernyataan Masalah

Tinjauan awal pengkaji mendapati bahawa kebanyakan guru Pendidikan Muzik yang mengajar di tahap dua kurang mengaplikasikan teknik pengajaran yang dapat menerapkan nilai patriotik dalam kalangan murid. Temu bual bersama beberapa orang Guru Pendidikan Muzik Tahap 2 dalam Daerah Kinta Utara, turut mengakui bahawa mereka kekurangan bahan pengajaran seperti modul, panduan guru, garis panduan dan kaedah pengajaran bagi menerapkan nilai patriotik ketika mengajar nyanyian lagu patriotik. Selain itu, Guru-Guru Pendidikan Muzik ini tidak pernah mendapat kursus yang formal dalam bidang tersebut sama ada dari Pejabat Pendidikan Daerah Kinta Utara atau Jabatan Pendidikan Negeri.

Berdasarkan kenyataan yang dikeluarkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (2010), salah satu hasrat Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) yang ingin dicapai ialah menghasilkan warga negara yang bertanggungjawab merangkumi berbudi, bersatu padu, penyayang dan berbakti. Pendidikan patriotik ditekankan sebagai satu daripada komponen yang ingin dilahirkan dalam pendidikan pada masa kini. Nilai ini merupakan satu dari nilai murni yang amat penting bagi membangunkan generasi akan datang agar menjadi rakyat Malaysia yang boleh berbakti dan menjaga kedaulatan negara. Namun begitu penerapan nilai patriotik agak kurang diberikan penekanan jika dibandingkan dengan nilai-nilai yang lain. (Tengku Khairi, 2015).

Menurut Razliqah (2010), tidak ramai remaja hari ini yang mempunyai kesedaran akan nilai patriotik. Bagi mereka, semangat untuk sayang akan negara tidak penting kerana mereka selesa dengan kehidupan yang dijalani oleh mereka. Fenomena ini amat merisaukan kita kerana generasi muda pada hari ini adalah pelapis kepada generasi akan datang. Sebahagian daripada mereka akan bertindak sebagai pemimpin masyarakat dan pemimpin negara. Justeru, beliau menegaskan pelbagai langkah yang drastik dan pragmatik perlu diambil bagi memastikan kita mempunyai pelapis pentadbir yang berwawasan.

Tengku Khairi (2015) pula telah membangkitkan banyak persoalan berkaitan nilai patriotik dalam kalangan rakyat Malaysia. Lebih mendukacitakan hal ini berlaku dalam kalangan pemimpin dan penjawat awam. Jika keadaan ini berterusan, gejala ini sebenarnya mampu merosakkan negara. Hal ini demikian kerana untuk mempertingkatkan rasa cinta akan negara, jati diri dan nilai patriotik adalah pilihan yang boleh dilaksanakan selain mengutamakan aspek iman dan moral dalam diri warganegara.

Antara persoalan yang diutarakan oleh beliau ialah:

1. Apakah sikap negatif seperti rasuah dan salah guna kuasa berlaku kerana kurangnya rasa patriotik terhadap negara atau kerana desakan ekonomi semasa?
2. Adakah aspek perpaduan yang semakin pudar yang mampu meruntuhkan nilai patriotik?
3. Bagaimana suasana Malaysia pada masa akan datang?
4. Adakah wajar senario ini dipersalahkan kepada kerajaan atau sistem pendidikan negara?
5. Apakah cara terbaik menghapuskan keadaan ini?

Hakikatnya, masalah penerapan nilai patriotik di dalam bilik darjah wujud sebagaimana yang dinyatakan oleh Alexis dan Heidi (2013) apabila beliau mempertikaikan peranan Guru Pendidikan Muzik di sekolah-sekolah. Menurut beliau, tidak terdapat keseimbangan peranan guru dalam menerapkan nilai patriotik semasa mengajar nyanyian lagu patriotik yang mana guru lebih menumpukan kepada faktor muzikal tetapi mengabaikan aspek menerapkan nilai di sebalik lirik lagu yang diajar. Tegas beliau lagi, seni kata lagu patriotik yang diajar secara terangan memperkatakan tentang nilai patriotik dan aktiviti yang bersifat menerapkan nilai patriotik dapat dijalankan dengan mudah sekiranya guru bijak mengambil peluang ini.

Raja Sulaiman (2011) turut mendakwa bahawa Guru Pendidikan Muzik di sekolah rendah pada hari ini hanya menumpukan kepada kandungan yang terdapat di dalam buku teks sahaja. Guru-guru seakan terlupa peri pentingnya penerapan nilai patriotik dijalankan semasa poses pengajaran dan pembelajaran seiring dengan Kurikulum Standard Sekolah Rendah. Mah (2006) menjelaskan pengajaran Pendidikan Muzik adalah tertumpu pada aktiviti nyanyian, gerakan, permainan genderang dan permainan rekoder.

Seterusnya Hamimah (2010), dalam kajiannya bertajuk Pemupukan Patriotisme Dalam Pendidikan Sejarah Tingkatan Satu menyatakan sebahagian besar responden kajian yang dijalankan oleh beliau tidak berpeluang untuk menghadiri kursus-kursus untuk memupuk nilai patriotik dalam pengajaran dan pembelajaran. Hanya sebilangan kecil kursus dalaman yang disediakan oleh pihak sekolah. Isu ini turut diakui oleh Mohd Fadzil (2016), Penyelia Kurikulum (Akademik) Jabatan Pendidikan Negeri Perak menyatakan bahawa tiada kursus yang diadakan disebabkan kekurangan dana untuk melaksanakannya.

Menurut Che Zanariah dan Fadzilah (2011) dalam kajian mereka yang bertajuk Pelaksanaan Pengajaran dan Pembelajaran Kemahiran Menulis di Sekolah Rendah mendapati bahawa guru-guru tidak terlatih dalam sukatan baharu yang mengandungi kemahiran berfikir kritis dan kreatif (KBKK), kemahiran bernilai tambah (KBT) dan kemahiran komunikasi interpersonal. Mereka juga tidak diberikan panduan bagaimana menerapkan nilai murni ketika pengajaran.

Seterusnya, satu temu bual juga turut diadakan bersama dengan salah seorang pensyarah Unit Muzik Institut Pendidikan Guru Kampus Ipoh iaitu En. Mubin (2016). Menurut beliau, Ringkasan Maklumat Kursus (RMK) subjek Pendidikan Muzik lebih mengutamakan kepada dua perkara iaitu isi kandungan Pendidikan Muzik dan kaedah pengajaran Pendidikan Muzik. Penerangan berkaitan penerapan nilai patriotik yang terkandung dalam RMK kepada guru pelatih adalah secara sepintas lalu sahaja. Beliau mengakui bahawa guru perlu dibekalkan kaedah pengajaran terkini bagi disesuaikan dengan situasi semasa supaya penerapan nilai patriotik akan menjadi lebih menarik perhatian murid dan akan memberi kesan yang lebih mendalam.

Selain itu, Pensyarah Cemerlang Pendidikan Muzik Institut Pendidikan Guru Kampus Ilmu Khas, Abdul Razak (2016) menyatakan bahawa berdasarkan Ringkasan Maklumat Kursus (RMK) Pendidikan Muzik, nilai patriotik terletak di bawah domain afektif. Namun begitu tiada penerangan yang jelas bagaimana guru pelatih perlu mengaplikasikannya ketika di dalam bilik darjah semasa mereka mengikuti latihan mengajar dan seterusnya semasa mengajar nanti.

Laporan Unit Praktikum, Institut Pendidikan Guru Kampus Ipoh (2015) mengukuhkan lagi kenyataan ini dengan menyatakan bahawa hampir 35% guru yang menjalankan latihan mengajar kurang berkemahiran dalam menerapkan nilai murni kepada murid termasuklah nilai patriotik. Namun begitu, guru pelatih tidak harus dipersalahkan kerana mereka juga tidak didedahkan dengan kaedah yang mereka seharusnya lakukan semasa dalam latihan.

Bagi mengatasi masalah ini, Tracy King (2015) dan beberapa oleh tokoh pendidikan muzik yang lain mencadangkan beberapa aktiviti lanjutan daripada aktiviti pengajaran nyanyian lagu patriotik sebagai pengukuhan penerapan nilai patriotik oleh guru. Dengan adanya aktiviti tambahan akan menambahkan keupayaan guru dalam menerapkan nilai patriotik. Kepelbagaian aktiviti membantu guru mengurangkan rasa bosan murid disebabkan oleh aktiviti yang sama setiap kali pembelajaran nyanyian.

Seperti yang telah dibincangkan sebelum ini, aktiviti nyanyian lagu patriotik boleh membantu menerapkan nilai patriotik dengan syarat lagu yang dipilih adalah seiring dengan topik yang ingin diajar serta objektif yang telah digariskan. Pemilihan lagu dan lirik bertemakan patriotik membantu murid memahami maksud patriotik (Rosnira, 2012).

Berdasarkan pernyataan yang diberikan bolehlah disimpulkan bahawa Guru Pendidikan Muzik memerlukan satu kaedah pengajaran yang berkesan bagi membolehkan mereka memainkan peranan yang besar dalam menerapkan nilai patriotik dalam diri murid melalui aktiviti yang dijalankan semasa mengajar nyanyian lagu patriotik. Mata pelajaran Pendidikan Muzik boleh membantu sistem tingkah laku manusia ke arah tingkah laku yang stabil sebagaimana yang telah dinyatakan oleh Mueller (1958).

Kajian ini perlu dijalankan supaya wujud satu kaedah pengajaran menerapkan nilai patriotik melalui aktiviti nyanyian yang jelas. Secara tidak langsung, masalah kekurangan kaedah pengajaran juga cuba diatasi (Hairul Nizam & Baharuddin, 2012).

Kefahaman kaedah pengajaran nyanyian lagu patriotik guru-guru juga dapat dipertingkatkan (Heinich, Molenda, & Smaldino, 1996).

Berdasarkan hujah-hujah yang dinyatakan, penyelidik telah membangunkan Kaedah Pengajaran Nyanyian dengan harapan kaedah ini dapat membantu guru-guru muzik mengaplikasikan kaedah pengajaran yang dapat menerapkan Nilai Patriotik kepada para pelajar dengan lebih yakin dan berkesan.

1.4 Objektif Kajian

Pendidikan patriotik amat penting dilaksanakan kepada generasi muda bagi menjamin kesejahteraan dan keamanan negara pada masa akan datang. Hal ini demikian kerana terdapat dua objektif utama pendidikan patriotik. Pertama, ialah menerapkan semangat dan makna patriotik dalam jiwa dan yang kedua ialah menggalakkan belia menterjemahkan patriotik dalam bentuk sumbangan konkrit terhadap kemajuan, kemakmuran dan kesejahteraan rakyat serta negara (Ahmad Shah, 2013).

Berdasarkan dua objektif yang dinyatakan di atas, persediaan yang rapi harus dilakukan oleh seorang Guru Pendidikan Muzik semasa merancang pengajaran dan pembelajaran bagi membolehkan sesi pengajaran itu menarik serta memberi kesan terhadap murid yang diajarnya. Pemilihan lagu patriotik dan aktiviti yang sesuai akan dapat menerapkan nilai patriotik dalam diri murid semasa pengajaran dijalankan.

Di samping itu, kaedah pengajaran baharu perlu dibangunkan untuk digunakan sebagai panduan kepada guru. Kaedah ini juga boleh digunakan untuk membantu guru mempelbagaikan kaedah pengajaran selain daripada kaedah biasa atau tradisional yang sering dipraktikkan oleh guru.

Sehubungan dengan itu pengkaji telah membangunkan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua untuk diaplikasikan di dalam bilik darjah dalam kajian ini.

Objektif khusus kajian ini adalah seperti berikut:

1. Membangunkan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua.
2. Mengaplikasikan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua.
3. Menilai kebolegunaan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua bagi membantu guru Pendidikan Muzik menerapkan nilai patriotik dalam pengajaran.
4. Menilai kesan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua kepada murid dalam mempamerkan aktiviti penghayatan nilai patriotik dalam aktiviti pembelajaran di dalam kelas.

1.5 Soalan Kajian

Secara amnya, kajian ini dibuat adalah untuk melihat bagaimana proses yang dijalankan oleh pengkaji bagi membangunkan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Menerapkan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap 2 serta perlakuan Guru Pendidikan Muzik berpengalaman sekolah rendah mengaplikasikannya di sekolah-sekolah dalam Daerah Kinta Utara. Pemerhatian ini dilakukan semasa guru semasa mengajar nyanyian lagu patriotik di dalam bilik darjah. Selain pemerhatian, penilaian juga akan dilakukan untuk menilai sejauh mana kaedah ini diguna pakai dalam pengajaran menerapkan nilai patriotik semasa aktiviti mengajar nyanyian lagu patriotik. Di samping itu pengkaji juga ingin mendapatkan maklumat sejauh manakah Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua bagi membantu murid dalam menghayati nilai patriotik semasa aktiviti pembelajaran di dalam kelas?

Soalan kajian adalah seperti berikut:

1. Bagaimanakah Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua dibangunkan?
2. Bagaimanakah kaedah pengajaran yang dibangunkan diaplikasikan di dalam bilik darjah?

3. Sejauh manakah Kaedah Pengajaran yang dibangunkan dapat membantu Guru Pendidikan Muzik melaksanakan pengajaran nyanyian bagi menerapkan nilai patriotik dalam pengajaran?
4. Sejauh manakah Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua dapat membantu murid dalam menghayati nilai patriotik semasa aktiviti pembelajaran di dalam kelas?

1.6 Kepentingan Kajian

Penyelidik merupakan seorang pensyarah muzik di salah sebuah Institut Pendidikan Guru di Negeri Perak. Hasil dapatan kajian yang diperolehi ini bukan sahaja dapat membantu penyelidik mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran sendiri malah dapat dikongsi bersama rakan setugas dan juga guru-guru pelatih. Selain itu, hasil dapatan yang diperolehi ini juga diharap akan dapat membantu pihak berkaitan seperti Guru Pendidikan Muzik, Institut Pendidikan Guru, Jabatan Pendidikan Negeri, Bahagian Pembangunan Kurikulum dan Kementerian Pendidikan Malaysia dalam pengajaran bagi menerapkan nilai patriotik.

Seterusnya, dapatan daripada hasil kajian diharap dapat memberi maklumat kepada pihak yang berkaitan dalam merancang kaedah yang terbaik pengajaran nyanyian lagu patriotik di samping turut mempertingkatkan kualiti pengajaran Pendidikan Muzik khususnya.

Tambahan pula, guru Pendidikan Muzik perlu sedar bahawa mereka berperanan besar dalam sistem pendidikan kebangsaan untuk membentuk jati diri anak murid yang dididik oleh mereka. Nilai patriotik boleh diterapkan oleh mereka dengan lebih berkesan sekiranya para pendidik Pendidikan Muzik mampu melaksanakan kaedah pengajaran nyanyian lagu patriotik dengan gabungan aktiviti yang lebih menarik dan afektif. Mereka perlu berusaha agar ada perubahan paradigma dalam pengajaran dan pembelajaran. Jangan selalu merasa selesa dengan kaedah pengajaran yang diguna pakai (Johami, 2015).

Oleh itu, Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua yang dibina oleh pengkaji diharap dapat membantu guru Pendidikan Muzik mengendalikan pengajaran dan pembelajaran dengan lebih menarik dan dapat menerapkan nilai patriotik dengan lebih mendalam. Adalah diharapkan agar usaha ini akan turut memberi kesan yang lebih positif terhadap nilai patriotik dalam kalangan murid, guru dan masyarakat.

1.7 Skop dan Batasan Kajian

Kajian ini menganalisis kaedah pengajaran nyanyian dalam kalangan murid tahap dua. Namun begitu kajian ini dibataskan kepada kaedah menerapkan nilai patriotik. Skop kajian adalah difokuskan kepada mengenal pasti kaedah, teknik, pendekatan, pengetahuan dan kemahiran mengajar nyanyian lagu patriotik menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua yang dibangunkan oleh pengkaji.

Walaupun pengkaji menyedari bahawa bilangan subjek kajian boleh diperbanyakkan, namun keterbatasan waktu yang diperuntukkan kepada pengkaji mengekang pengkaji daripada mengambil bilangan sampel yang lebih ramai.

Namun begitu menurut Othman Lebar (2014), dalam kajian kualitatif, saiz subjek kajian yang kecil bukan menjadi masalah. Kajian boleh dilakukan dengan baik walaupun hanya dengan seorang subjek kajian. Pendapat ini selari dengan Marohaini Yusoff (2001) yang menyatakan bahawa saiz sampel yang kecil mencukupi sekiranya mampu untuk menjawab soalan kajian.

Bagi mendapatkan hasil kajian yang baik, pengkaji juga turut mengambil kira beberapa persamaan subjek kajian seperti pengalaman guru mengajar, kelayakan guru, kemahiran guru bermain alat muzik, jenis sekolah, kemudahan-kemudahan asas pengajaran dan pembelajaran seperti bilik darjah, peralatan mengajar, buku teks dan buku lagu tambahan sebagai penilaian dalam kajian ini. Langkah ini diambil bagi memastikan dapatan kajian adalah bersesuaian dan hanya boleh digunakan kepada kajian yang menggunakan pensampelan yang sama sahaja.

Penyelidikan ini berfokus kepada pelaksanaan pengajaran oleh subjek kajian setelah menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Penerapan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap Dua di dalam bilik darjah yang dibangunkan oleh pengkaji. Fokus kajian dibataskan untuk melihat perubahan terhadap kaedah yang digunakan oleh subjek kajian dalam pengajaran nyanyian bagi menerapkan nilai patriotik.

Kajian turut melibatkan kesan terhadap penerapan nilai patriotik dalam kalangan murid. Hasil dapatan kajian ini tertumpu kepada kes yang dikaji sahaja dan bukan bertujuan membuat generalisasi memandangkan subjek yang kecil dan melibatkan tempoh kajian yang singkat (Othman Lebar, 2009).

1.8 Definisi Istilah

Antara istilah yang digunakan berdasarkan kajian pengkaji ini ialah:

1.8.1 Kaedah Mengajar

Menurut al-Syaibani dalam Akmariah Mamat (2010) menyatakan kaedah mengajar bermaksud segala kegiatan terarah yang dikerjakan oleh guru dalam mata pelajaran yang diajarnya, ciri-ciri perkembangan murid dan suasana alam sekitarnya dengan tujuan membantu murid-murid untuk mencapai pembelajaran yang diinginkan dan perubahan yang dikehendaki pada tingkah laku mereka. Kaedah mengajar juga bertujuan memperoleh maklumat, kemahiran, pengetahuan, kebiasaan, minat, sikap, dan nilai-nilai yang diinginkan.

1.8.2 Kaedah Mengajar Nyanyian

Leising (2014) menyatakan bahawa pengajaran nyanyian di dalam bilik darjah seringkali menggunakan kaedah eksplorasi vokal, nyanyian solo, kemahiran nyanyian

secara koir, nyanyian secara harmoni, serta nyanyian dan gerakan. Murid diajar secara notasi ataupun menggunakan hafalan seni kata dan juga melodi lagu. Kemahiran ini sangat diperlukan oleh seorang guru muzik apabila mereka mengajar nyanyian.

1.8.3 Lagu Patriotik

Lagu patriotik menurut Ismail Marzuki (2006) ditafsirkan sebagai lagu-lagu yang mempunyai lirik yang menggambarkan perjuangan, perasaan cinta kepada tanah air, memupuk rasa persatuan dan juga mempunyai semangat kesatuan bangsa. Sementara itu Abd. Aziz Itar (2013) menekankan bahawa lagu patriotik berkembang mengikut peredaran masa. Lagu patriotik pada zaman sebelum merdeka seni kata lagu bertujuan memupuk semangat mempertahankan negara dan menuntut kemerdekaan negara. Pada masa ini, lagu-lagu patriotik lebih bertujuan menanam aspirasi negara dan menjaga keamanan negara.

1.8.4 Guru Muzik Berpengalaman

Perkara utama yang perlu ada pada seorang guru pakar serta berpengalaman ialah menguasai bidang ilmu yang diajar olehnya. Pengetahuannya meliputi bidang falsafah, teori dan praktikal. Dia juga bersikap professional sebagai seorang guru yang meliputi keperibadian sebagai seorang guru, beretika serta bersikap kasih kepada murid. Pengalaman mengajar selama lebih dari sepuluh tahun akan menjadikan mereka berpengalaman dalam bidang masing-masing (Saunders, 2005).

1.8.5 Komunikasi Verbal

Faisal (2013) mendefinisikan komunikasi verbal sebagai komunikasi yang menggunakan kata-kata sama ada lisan atau bertulis. Komunikasi verbal digunakan untuk mengungkapkan perasaan, fikiran, emosi, gagasan, maksud, menyampaikan fakta, data dan informasi. Selain itu komunikasi verbal juga merupakan media untuk menerangkan sesuatu perkara, pengajaran, bertukar fikiran, perasaan, berbincang, berdebat dan berkelahi.

1.8.6 Komunikasi Nonverbal

Komunikasi nonverbal ditakrifkan oleh Tricia (2016) sebagai komunikasi tanpa kata-kata atau tulisan. Ia merangkumi tingkah laku yang jelas seperti ekspresi muka, gerak mata, nada suara, sentuhan, gerak isyarat dan juga tingkah laku yang kurang jelas seperti postur, pakaian dan jarak ruang antara dua atau lebih orang. Komunikasi nonverbal bertindak sebagai bantuan atau pun peneguhan untuk menyampaikan mesej melalui komunikasi verbal daripada seseorang kepada seseorang yang lain atau kepada sesuatu kumpulan yang lain.

1.8.7 Pendekatan, Strategi, Kaedah Dan Teknik Pengajaran

Agung (2015), telah memberikan definisi perbezaan antara pendekatan, strategi, kaedah dan teknik pengajaran dengan memberi contoh setiap satu. Contoh pendekatan pengajaran ialah induktif, deduktif, tematik, intergratif dan eklektik. Strategi

pengajaran pula ialah pemusatan guru, pemusatan murid, pemusatan tugas, pemusatan aktiviti dan juga pemusatan bahan. Seterusnya, teknik pengajaran ialah cara bagaimana penyampaian ilmu itu dilakukan. Antara contoh aktiviti yang boleh dilakukan ialah demonstrasi, perbincangan, penyelesaian masalah, lawatan, bercerita, tunjuk cara, bermain dan main peranan. Akhir sekali, kaedah pengajaran ialah satu cara yang sistematik bagaimana teknik pengajaran diaplikasikan ketika pengajaran.

1.9 Kerangka Konseptual Kajian

Menurut Othman (2014), kerangka konseptual mengandungi variabel yang hendak dikaji. Sementara itu Mohd. Majid (2004), matlamat kerangka konseptual juga bertujuan menerangkan kesan pemboleh ubah tak bersandar kepada pemboleh ubah bersandar. Pengkaji menggunakan Model Sim dalam menjalankan kajian ini. Model ini menyatakan bahawa terdapat empat faktor interaksi yang saling berkait dalam pengajaran dan pembelajaran iaitu objektif pengajaran dan pembelajaran, bahan, guru dan murid

Pengkaji menjalankan kajian ini adalah kerana wujud permasalahan guru-guru Pendidikan Muzik di Sekolah Rendah Tahap Dua yang memerlukan kaedah pengajaran yang lebih baik untuk digunakan bagi menerapkan nilai patriotik semasa mengajar nyanyian lagu patriotik. Kajian meliputi analisis dokumen, pembinaan, penggunaan dan penilaian Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Menerapkan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap 2. Kaedah yang dibangunkan diharap dapat meningkatkan perasaan serta tindakan yang dapat menunjukkan cinta terhadap negara

yang merangkumi aspek seperti; cinta terhadap negara, budaya, alam persekitaran, tokoh serta pemimpin negara.

Kajian yang dijalankan ditunjukkan dalam gambar rajah Kerangka Konseptual Kajian berdasarkan Model ADDIE yang dibina oleh Branson, Rayner, Cox, Furman, King dan Hannum (1975).

Pengkaji telah merujuk kepada kaedah-kaedah pengajaran yang diilhamkan oleh ramai tokoh pendidikan nyanyian lagu patriotik dari luar negara bagi mendapatkan idea-idea bernas bagaimana untuk menerapkan nilai patriotik semasa mengajar nyanyian lagu patriotik seperti Tracy King (2015), Laura Varlas (2008), John Philip Sousa (2015), Ben Johnson (2014), Karen Ullman dan Stacy Thompson (2005), Suzanne Gonsalves (2011), Julie Palmieri (2016), Oopsey Daisy (2011), Jo Ann Jordan (2015), Rachelle Norman (2016), Aileen Miracle (2013), (Giulia Ray, 2002), Beatriz Ilari dan Susan Young (2016), Bethany Rice (2016) serta Tricia (2016).

Di samping itu, pengkaji turut merujuk bahan-bahan dari dalam negara seperti Sukatan Pelajaran Pendidikan Muzik Tahap Dua Kementerian Pendidikan Malaysia (2010), Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) Pendidikan Muzik, buku teks, falsafah pendidikan negara, buku-buku lagu patriotik dan sebagainya untuk membina kaedah pengajaran ini agar dapat disesuaikan dengan situasi sebenar di tempat kajian.

Dalam membina Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Menerapkan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap 2 ini, pengkaji juga telah mendapatkan pandangan pakar yang terdiri dari para pensyarah Unit Muzik Institut Pendidikan Guru Kampus Ipoh, guru pakar Pendidikan Muzik serta Penyelia Pendidikan Muzik Negeri Perak.

Dapatan hasil daripada perbincangan dan komen yang diberi telah dijadikan sumber utama untuk pemurnian Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Menerapkan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap 2. Di samping itu, pengkaji menggunakan teknik Delphi bagi pengesahan pakar dalam membangunkan kaedah pengajaran ini. Teknik ini digunakan bagi memastikan kaedah pengajaran yang dihasilkan berkualiti dan menepati kehendak pengajaran yang baik.

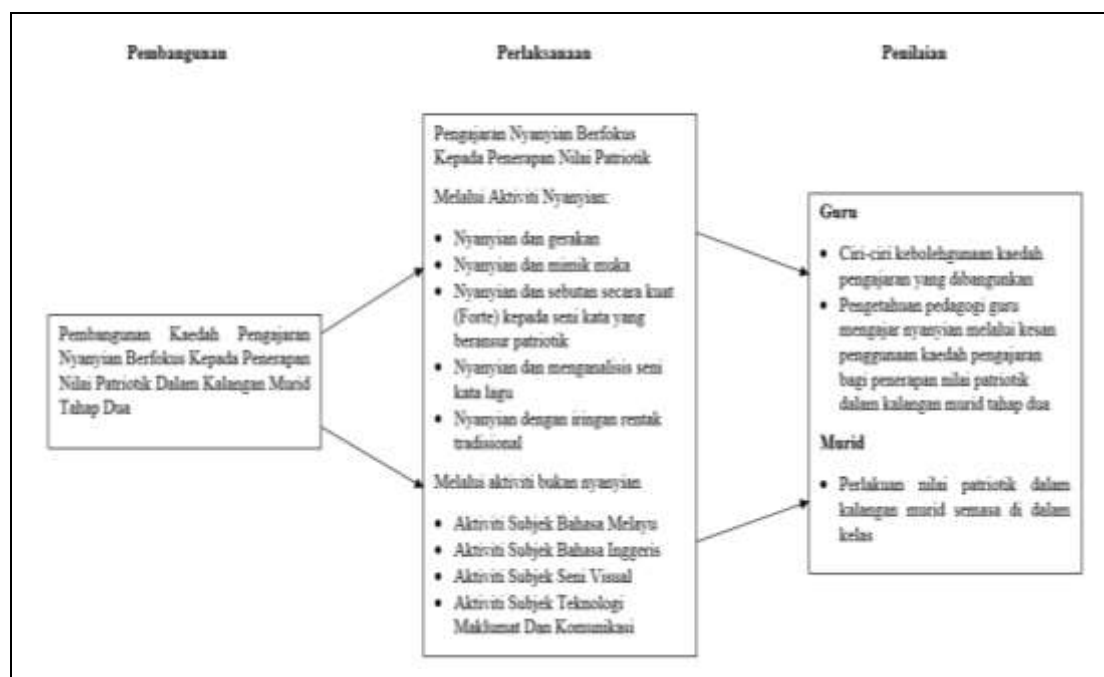
Pengkaji juga telah menjalankan kajian rintis bagi menguji kaedah pengajaran yang dibangunkan. Dapatan dari kajian rintis tersebut telah dirujuk bagi satu lagi proses pemurnian terhadap kaedah pengajaran yang dibangunkan. Seterusnya Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Menerapkan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap 2 telah sedia untuk diaplikasikan oleh subjek kajian yang sebenarnya.

Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Menerapkan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap 2 telah diaplikasikan oleh tiga orang Subjek Kajian yang dipilih untuk dilaksanakan di dalam bilik darjah. Subjek Kajian yang dipilih juga digunakan sebagai penilai kepada kaedah pengajaran yang dibina oleh pengkaji. Dapatan data diperoleh melalui pemerhatian, analisis dokumen serta temu bual di sepanjang proses ini. Rajah 1.1 menunjukkan kerangka konseptual kajian.

Rajah 1.1

Kerangka Konseptual Kajian

1.10 Rumusan

Fokus utama kajian ialah meninjau perubahan amalan perlaksanaan pengajaran guru muzik berpengalaman menggunakan Kaedah Pengajaran Nyanyian Berfokus Kepada Menerapkan Nilai Patriotik Dalam Kalangan Murid Tahap 2 di sekolah rendah dalam Daerah Kinta Utara bagi menerapkan nilai patriotik sewaktu mengajar nyanyian lagu patriotik. Perkara lain yang turut dibincangkan ialah Latar Belakang Kajian, Pernyataan Masalah, Objektif Kajian, Soalan Kajian, Kepentingan Kajian, Skop dan Batasan Kajian dan juga beberapa Definisi Istilah yang diguna pakai.